

Προτεινόμενες Απαντήσεις Θεμάτων

Ομίλου Ευκλείδη

Ομήρου Οδύσσεια Α' Γυμνασίου

1) Τι είναι το ηρωικό έπος; Ποια τα βασικά γνωρίσματά του;

Το ηρωικό έπος είναι ένα μεγάλο αφηγηματικό ποίημα που εξιστορεί κατορθώματα ηρώων ή θεών από ένα μακρινό παρελθόν, το οποίο θεωρείται ένδοξο. Τα βασικά του γνωρίσματα είναι:

- **Ο ήρωας:** ένα πρόσωπο με εξαιρετικές ικανότητες, σωματικές και πνευματικές, που εκπροσωπεί τις αξίες μιας ολόκληρης εποχής.
- **Ο αντικειμενικός χαρακτήρας:** ο ποιητής αφηγείται τα γεγονότα με απόσταση, χωρίς να προβάλλει τα προσωπικά του συναισθήματα.
- **Το μέγεθος:** είναι εκτενή ποιήματα με σύνθετη δομή.
- **Το υπερφυσικό στοιχείο:** οι θεοί συμμετέχουν ενεργά στη δράση και επηρεάζουν την τύχη των ανθρώπων.

2) Ποια προσπάθεια κάνει η Καλυψώ για να μεταπείσει τον Οδυσσέα; Ποιος είναι ο σκοπός της;

Η Καλυψώ χρησιμοποιεί τρία βασικά επιχειρήματα για να κλονίσει την απόφαση του Οδυσσέα:

- **Ο φόβος / οι δοκιμασίες:** του υπενθυμίζει ότι η μοίρα τού επιφυλάσσει νέα πάθη και ταλαιπωρίες στη θάλασσα πριν φτάσει στην Ιθάκη (στ. 227-228).
- **Η αθανασία:** του προσφέρει το μεγαλύτερο δώρο που θα μπορούσε να λάβει ένας θνητός: να μείνει μαζί της αθάνατος και αγέραςτος (στ. 230).
- **Η σύγκριση ομορφιάς:** προβάλλει την ανωτερότητα της δικής της θεϊκής ομορφιάς έναντι της θνητής Πηνελόπης (στ. 232-235).

Σκοπός της είναι να τον κρατήσει για πάντα κοντά της στο νησί της Ωγυγίας, ικανοποιώντας τη δική της επιθυμία.

3) Να χαρακτηρίσετε τον Οδυσσέα μέσα από τα λόγια και τις αντιδράσεις του.

Ο Οδυσσέας στο απόσπασμα αυτό αναδεικνύεται ως:

- **Διπλωμάτης και ευγενής:** δεν προσβάλλει τη θεά. Παραδέχεται την ανωτερότητα της ομορφιάς της έναντι της Πηνελόπης για να την εξευμενίσει (στ. 237-241), αποφεύγοντας την οργή της.
- **Αποφασιστικός και σταθερός:** παρά το δέλεαρ της αθανασίας, η επιθυμία του για τον νόστο, δηλαδή την επιστροφή στην πατρίδα, παραμένει αμετακίνητη (στ. 242-243).

Προτεινόμενες Απαντήσεις Θεμάτων

Ομίλου Ευκλείδη

Ομήρου Οδύσσεια Α' Γυμνασίου

- **Καρτερικός και θαρραλέος:** δηλώνει έτοιμος να υπομείνει και νέα δεινά στο πέλαγος, στηριζόμενος στην εμπειρία και την αντοχή που απέκτησε στον πόλεμο και στις προηγούμενες θαλασσοταραχές (στ. 244-248).

4. α) Τι ονομάζεται ανθρωπομορφισμός; Να αναφέρετε αναλυτικά σε ποια σημεία του κειμένου εκδηλώνεται.

Ανθρωπομορφισμός είναι η απόδοση ανθρώπινων ιδιοτήτων στους θεούς, όπως εμφάνιση, συναισθήματα, αδυναμίες και βιολογικές ανάγκες. Στο κείμενο εκδηλώνεται στα εξής σημεία:

- **Εξωτερική εμφάνιση:** η Καλυψώ συγκρίνει το ανάστημα και την όψη της με μια θνητή γυναίκα (στ. 233-235).
- **Συναισθήματα:** η Καλυψώ νιώθει ζήλια για την Πηνελόπη και πικρία για την αναχώρηση του Οδυσσέα, όπως υπονοείται από την παράκληση του Οδυσσέα «μην πικραίνεσαι» (στ. 237).
- **Βιολογικές ανάγκες:** η θεά τρώει και πίνει μαζί με τον Οδυσσέα (στ. 221) και στο τέλος κοιμάται μαζί του (στ. 250-251).

4. β) Να βρείτε σε ποια σημεία του κειμένου υπάρχει προοικονομία.

Προοικονομία έχουμε όταν ο ποιητής προετοιμάζει τον ακροατή ή τον αναγνώστη για γεγονότα που θα συμβούν αργότερα. Στο κείμενο εντοπίζεται:

- **Στους στίχους 227-228:** η αναφορά της Καλυψώς στα «πάθη που γράφει η μοίρα» πριν ο Οδυσσέας πατήσει πατρικό χώμα προοικονομεί τη μεγάλη θαλασσοταραχή που θα προκαλέσει ο Ποσειδώνας μόλις ο ήρωας φύγει από την Ωγυγία.
- **Στους στίχους 244-245:** η παραδοχή του Οδυσσέα ότι κάποιος θεός μπορεί να τον χτυπήσει στο πέλαγος προοικονομεί την επερχόμενη σύγκρουση με τον Ποσειδώνα.